25ինգի Մէջլիս Ն. 4592 1908 ՕԳՈՍՏՈՍ 23/5 ՇԱԲԱԹ. ՀԱՅՈՒՄԻ ԻՐԹԷՍԻ 9 ՇԱՊԱՆ 1326)(23 ԱԳԼՍԹՈՍ 1324

ՄԷՋՄՈՒԱԻ ԱԽԲԱՐ

ԳԻՆԸ 30 ՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65, Grand'rue de Péra, Taxim, 65

ԱՌԱՔՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ԳԻՆԵՐԸ Ամսվայի 6 այլարար

Իսթանպոլ իշին	Դրուշ	60	35
Թաշրա իշին	»	85	45
Մէմալիքի էճնէպիյի իշին	Ֆրանգ	20	10

ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՎԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՆԷՇՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իլանաք իշին այրընա բազարլըգ :

مجموعة اخبار
بك اوغلى تقسيم جاده‌سى نومرو ٦٥

ԷՆԳԱՐԷՏԷ ԳԱՆՈՒՆԸ ԷՍԱՍԻ ԻԼԱՆԸ

(Էնգարէ մուխպիրիմիզ Թարաֆընտան եազըլմըշ ապր։)

Գանունը Էսասինին թէքբարէն մէվգբի իճրայէ վազը եէվմը մէսուլտանան պէրու, մէմալիքի Օսմանիէնին պիւթիւն պէլտէլէրինտէ օլտուղը կիպի, Էնգարէմիզտէ տախի չէվգ ու չէթարէթ նիւմայիշլէրի վուգու պուլմըշ վէ պիլճիւմլէ Օսմանլըլարա պիր տէվրէի հաւաթ աշըլմըշ տըր։ Իշպու մէսէրրէթ հիսսիւաթընը եէկտիկէրէ իւնագ իյլէմէք վէ պիրպիրինի թէպրիք իթմէք իչին ումումի իճթիմալէր թէրթիպ իտիլմիշ տիր։ Ռում վաթանտաշլարըմըզ, պատէհու Իսլամ մէքթէպի իտատիսի թարաքընտան մութանթան ումումի իճթիմալէր վուգու պուլուպ, էզճիւմլէ մէզքիւր մէքթէպին վասի պաղչէսինտէքի իճթիմա իքի սաաթ գատար իմթիտատ իթմիշ, վէ իրատ օլունան պէլիզ նութգլարընը թէէսսիրիյլէ հաղրրունընը մէսէրրէթ նիսատարը վէ ալգըշլարը ուեուգա չըգմըշ տըր։ Պու իքի իճթիմատէն սօնրա Էրմէնիգաթօլիք կէնճլէրինին միւրաճաաթը վէ Եպիսկոպոսըմըզ Արհ. Ղազարոսեան Գերապայծառընը թէնսիպի իւզէրինէ, Օգոստոսըն 14/27սինէ միւսատրգ բէնչչէնպէհ կիւնիւ, սաաթ ալաթ. 2տէ, Եիւրէք Եղբայրութիւնը մէքթէպի հավլիսինտէ, քէմալը շաշաա վէ տէպուտպէ իլէ իւշիւնճիւ պիր իճթիմա վուգու պուլմըշ տըր։ Իշպու իճթիմաընը միւքէմմէլիյէթի իչին հիչ պիր կէօնա սայ ու զայրէթտէն կէրի տուրուլմամըշ տըր։ Մէքթէպ պինասընընը խարիճի վէ ասխիլի թարաքիաը 250յի միւթէճավիզ Օսմանլը պայրագլարըյլա տօնատըլտըղը կիպի, հավլիսի տէ խալըլար իլէ թէֆբիշ իտիլմիշ վէ Զաթը Շահանէնին թաավիրի՝ չիշէքլէր իլէ միւզեյէէն պիր հալաէ թաալիգ օլունտըղը կիպի, Միհրաթ բաշա, Ռէմալ պէյ, Նիսզի վէ Էնվէր պէյլերին թաավիրլերի տախի չիշէքլէրլէ տօնանմըշ տըր։ Վալի պէյ հաղրէթլերիյլէ բուէսսաի բուհանիյէ իչին պիր մահէլլի մախսուս թէրթիպ օլունմըշ, վէ էնզարը հաղրրունա մաարուզ պիր մէվգիաէ քիւրսիի խիթապէթ ինչա իտիլմիշ տիր։ Տավէթի մախսուսէ իւզէրինէ կէլէն միւսաֆիրլերի գապուլ իթմէք իչին 8-10 գատար կէնճլէր թայնին գելընմըշ տըր։ Պու իճթիմատէ Արհ. Ղազարոսեան Գերպ., մուխթասար ֆագաթ միւէսսիր պիր նութգ իրատ իտէրէք, իճթիմար քիւշատ իթմիշ վէ նութգ իրատընը արզու իտէն զէվաթը քիւրսիի խիթապէթէ տավէթ իյէմիշ տիր։ Վալի պէյ հաղրէթլերի իսէ, զաեէթ պէլիզ վէ միւէսսիր պիր նութգ իրատըյլա, եագընտա ինթիխապընա թէշէպպիւս իտիլէճէք օլան մէպուսանընն, զայէթ էհլիյէթլի վէ վիճդան սահիպի զէվաթ սընրքընտան ինթիխապ իտիլմէսինի թավսիէ իթմիշ տիր։ Իշպու նութգընն խիթամընտա, Էրմէնի-գաթօլիք բահիպլերինատէն Գեր. Կղեմէս Վ. Գանվէճեան, զիյրատ սուրէթինի ատբճ իթտիկիմիզ նութգը լիսանէն իրատ իտէրէք։ Նիազի վէ Էնվէր պէյլերին զիքրի ճէմիլինի իլա իթմէք իւզրէ ինչասը միւթէսավվէր գրուագէօրլերին մէսարիֆինէ իշթիրաք իթմէյլի թավսիյէ իյլէտիկինտէ, պիլ ումում էհալի պունա իշթիրաքընը անսամիմ պէեան իյլէմիշ, վէ հէր ֆէրտ մէմնունիյէթլէ խանէսինի վէրէրէք, անը վահիատէ թօպլանան ագչէնին եէքիւնիւ 100 լիրաի օսմանիյի կէչմիշ տիր։

Գեր. Անտոն Վ. Պահապանեան պիր նութգ գրաաթ իթտիքատէն սօնրա, Գեր. Պետրոս Վ. Մէրճիմէքեան վէ Սիմէոն էֆ Առաքելեան տախի սուրէթի պէլիղանէտէ նութգլար իրատ իթմիշլէր տիր։ Կէրէք Իսլամ վէ կէրէք Խրիսթիանլարատան տահա բէք չօգ զէվաթ քիւրսիի խիթապէթէ չըգարագ, պէլիզ վէ միւէսսիր սուրէթտէ իֆատէի մէրամ իյլէտիքլերի կիպի, միլլէթիմիզ բուէսսասընտան Համալեան Հաճի Անտոնիկ էֆ.նին գրաաթ իթտիկի նութգ տախի մազհարը թագտիր օլմուշ տըր։

Նութգլարընն խիթամընտա, հաղրրունա լիմոնաթա չուրուպը թէվզի խիլտիքատէն սօնրա, ալայ իլէ մէքթէպտէն չըգըլմըշ, Օսմանլը մէքթէպի սէնահսինին պանտա մուզիգասը կիւզէլ պէսթէլէր չալտըղը վէ էհալի իսէ, էլլէրինտէ Օսմանլը սանճագլարը թուֆտուգլարը հալտէ, մէսէրրէթ սէտալարը վէ «եաշասըն Օրտու, եաշասըն Հիւրրիյէթ» նիտալարը արասընտա, հիւքիւմէթ գօնաղընա գատար վալի պէյ հաղրէթլէրինէ ըէֆագաթ իտիլմիշ տիր։

Մէզքիւր ալայ, սօզագլարը, չարշըլարը տօլաշարագ իլանը մէսէրրէթ իթմիշ վէ թէքբար մէքթէպ ավտէթ իտիլտիկինտէ, Սէնահ մէքթէպի չակիրատանը տախի չուրուպլար իլէ իզազ իտիլմիշ վէ ֆանֆար իլէ թէրէննիւմ իթտիքլերի պէսթէլէրտէն տօլայը թէշէքքիւր վէ թէպրիք իտիլմիշլէր տիր։

Պու իճթիմա, շիմտիէ գատար օլանլարընն քեաֆֆէսինէ ֆայիգ օլուպ, սօզագլարտա, չաթըլարտա պինէրճէ էհալի պուլունտըղը հալտէ, համա օլսուն չայեանը թէէսսիւֆ հիչ պիր հատիսէ վուգու պուլմամըշ տըր։

Էնգարէ, 17/30 Օգոստ. 1908

ԳԵՐ. ԿՂԵՄԷՍ Վ. ԳԱՇՎԷՃԵԱՆԸՆ ՆՈՒԹԳԸ

Ազիզ վաթանտաշլար, համիյէթլի գարտաշլար,

Պիր միւտտէթտէն պէրու չու մուգատտէս վաթանըմըզին ուֆուգընտա քէմալը չան ու շիւքիւհ վէ շաշաա իլէ թէճէլլիսագ օլուպ, գուլուպը նէճիպէի Օսմանեանը միւսթաղրագը պահրը նուր, սիւրուր վէ հուպուր իյլեէն օլ զիհաբաշ վէ լէմանիսար նէիրի ատալէթին ազամէթի բիւր լեթաֆէթի գարշըսընտա մէպհութ վէ շէրմսար օլմամագ գապմ մի տիր.... Պունճա սէնէլլերտէն պէրու օլ մուպարէք վէ մուազզէզ վաթանըմըզ ասիմանընը իհաթա իտէն քէսիֆ վէ միւտիշ պուլութլար, հանկը սէլամէթպախշ բիւզկեարընն թէմասըյլա զայիլ օլուպ, իլք պահար կիպի լաթիֆ վէ ճէսիտ պիր հաեաթ տէվրէի միւպէճճէլէսի քիւշատ օլաու.... Գալպի տաղտար վէ տիլխուն հէր ֆէրտի Օսմանիէնին միւքատտէր վէ մաթէմնաք այնընը գուշատան օլ էլեմէնկիզ բէրաէի միհն ու մէշագգաթը քիմ սըյրրաը.... Մաղլըմ վէ բաք վաթանըմըզին սինէի զաաֆընը ճէրիհատար իյլեյէն օլ նիշթէրի զուլմ ու ատավէթին եարէլերինի իլթիհամ իչին Հիւրրիյէթ, Ատալէթ, Միւսավաթ վէ Ուխուվվէթ պէլէսանը իլէ սարմայը հանկը ալիճէնապ ֆիքր տիւշիւնտիս.... Հանկը էչֆագ վէ էրհէմ պիր կէ անէրի թէտավիյէ միւսարատաթ իյլէտի։

Շու մուազզէզ վաթանըմըզին ճան չէքիշմէք իլտիրապլարը տարասընտա, սինէի զաաֆընտան սէմայա տօզրու աքսէնտաղ օլան նալէ ու զար վէ ահ ու էնին սէտա վէ խաթիմտատա նիտալարը էվվէլ պէ էվվէլ էֆլաքին էրվահը սալինասը նէպտինտէ պիր թէհէյեիւճ վէ թէէսսիրի ազիմ հուսուլէ կէթիրտիքտէն սօնրա, մէմալիքի Օսմանեանընն էն տէրին պուճագլարընա գատար իշլէյէրէք, ճինանտա ճէտիտ վէ գահրամանի պիր բուհ ուեանտըրտը։ Մէյտանը միւպարէզ աշըլտը, վէ պունտա էօնճէ աթըլան Միհրաթ բաշա վէ Ռէմալ պէյ օլտու։ Պիրի գելըճը իլէ, տիկէրի գալէմիյլէ ազիզ վաթանըմըզա իկիտ վէ գահրաման պիր պէսալէթ վէ նէճապէթ զիւրրիյէթի հաղրրլայըպ, պիր կիւն, մէյեուս վաթանընն միւշէրրէֆ զրեամընա միւգթազի էճպայը լազըմյի թէհիէ վէ թէտարիք իյլէտիլէր։ Պու իքի զէվաթը քիրամըն խաթրրէի չէօհրէթշիարը, գուլուպը Օսմանեանտա իլա ախըր իւլ էյեամ մէնգուշ օլմասը պէճա օլտուղը կիպի, անլէրին պագաեայը ազամընը ինթիվա իտէն մէզարլարընն եագընընտան կէչէրէք, պէեանը ինթիբատատ իթմէմէք՝ միւտիշ պիր ճինայէթ տիր։ Ֆագաթ պու իքի իկիտ գահրամանլարընն վուգուի վէֆաթըյլա, գահրամանլըգ սիւլալէսի պիթմէտի։ Ահվալ վէ իլճաաթը զէման իլէ միւտարէպէ քէսպը չիտտէթ իթտիքճէ, պիլաքիս եէնի եէնի գահրամանլար վէ իկիտլէր, պահատրլար, անլէրին գուրլուսասալէթինէ իլթիհագ պիրլէ, ճէսարէթ վէ ֆէթանէթ իլէ մագսէտի մագսուտուն խաթիհսալինէ ֆէտայը ճան իյլէտիլէր։ Օսմանը ինթիհատ վէ թէրագգը ճէմիյէթի սինէի համիյէթինտէն վէ կէրէք էրմէնի վաթանտաշլարըմըզ աղուշընտան սուսուր պիրլէ ինթիլայը չանը մելլէթ վէ սէլամէթի վաթանը Օսմանեան պալընտա տիւրլիւ պէ տիւրլիւ իզտիրապաթ վէ իշկենճէլէր իլէ, կէլէճէք օլան զիւրրիյէթին մէմաթընը, հաեաթա թահվիլ իթմէք իչին հաեաթը մէմաթա տէյիշտիրէն գահրամանլարընն սայրսը լաեուտ վէ լաեիհսա տըր։ —Ֆագաթ պունլարընն ճիւմլէսինէ ֆագգ գահրամանլարըմըզ տահա վար տըր։ — Պիր թավրը միւթէքէպպիրանէ իլէ մուազզէզ վէ մէյեուս վաթանըմըզին գալպգեաէ-ը իւզէրինէ պազուի տէնտէթ վէ իրեանէթինի պասարագ, անը իինագէ գատատէն զալիմ, տէնի վէ խալն տիւշմէնին երթիքեապ, իրթիշա, տէնատէթ վէ մէսատէթ իլէ մէմնու պազըրսազլարընա, գըլըճընն ուճուլյա աթէշ տէօքէն վէ պիր տարպէտէ խաին տիւշմէնի մահվ ու նապէտիտ իյլեյէն օ իկիտ գահրամանլարըմըզ վէ մուզաֆֆէր պահատրլարըմըզ էլեէվմ ճիհանը մէտէնիյէթին էնզարը թագտիրինէ մազհար օլտուղլարը կիպի, պիլճիւմլէ Օսմանլըլարըն տախի էմնիյէթ վէ շիւքրանընը պիհագգին գազանմըշլար տըր։ Պունլար իսէ, Նիազի պէյ վէ Էնվէր պէյ նամ պահատրլար տըր։ Եաշասըն Օրտու, եաշասըն գահրաման Նիազի, եաշասըն մուզաֆֆէր Էնվէր, եաշասըն պէսալէթի Օսմանեան։ Պու իքի նէճիպ գահրամանլարընն չէրէֆպախշ վիճուտի՝ էֆրատը Օսմանեանա պախսի իֆթիխար վէ մուպահաթ օլաուզը իչին, անլէրին նամը նամընը իլա իյլէմէք իւզրէ միւհէքէմ վէ մէթին գրուագէօրլեր ինչասըյլա պէրապէր, չէհիրլերիմիզին չահրահ վէ մէյանլըգլարը՝ անլէրին սանէմլէրիյլէ թէպեին իտիլմէլի տիր։

Հիւզն ու մաթէմ տէվրէի միւէյիմէսինտէ տաղտար վէ մէյեուս օլան շու էլեմնագ վաթանըմըզին սինէի համիյէթ վէ շէֆգաթընա սըղընան պիլճիւմլէ Իսլամլար, Խրիսթիանլար վէ Մուսէվիլերին ճիհանը մէտէնիյէթ նազարընտա պու տնէ տէկին հաիզ օլտուգլարը մահիյէթ՝ մէքթէպսիզ, գանունսըզ վէ վահշէթ ալուտ պիր ճէմիյէթի զայրի միւթէմէտտինէտէն մատտուտ իքէն, Գանունը Էսասի սայէսինտէ պիլ ումում միլէլի միւխթէլիֆէ՝ Օսմանլը գավմը նէճիպի նամըյլա միւվէչչահ, միւշթէհէր վէ միւճէհհէզ օլարագ, չահրանը թէրագգըի մէտէնիյէթ վէ սաատէթի վաթանտա գաթը մէրահիզ իչին, պիր տէվրէի ճէտիտէի միւպէճճէլէյէ վազը գատէմ իյլէտի։

Էվվլօրա վէ Ամէրիգա միլլէթլերինին, ասըրլարճա սիւրէրէք, գահր ու զաարընա հէտէֆ օլտուգլարը օլ էտվարը միւէլլիմէի իսթիպատատիյէտէն թախլիսի կիրիպան իթմէք իչին պիր պահրը տէմատէն վէ ճէնկ ու ճիտալ վէլվէլէսինտէն կէլիպ կէչմիշ օլտուգլարը, թարիխին գանը սահիֆէլերինտէն միւսթէպան իքէն, պիզիմ, իշպու մուհիմմ վէ մուհլիք կէչիտի՝ սուրէթի սաքինանէտէ կէչիրմիշ օլտուղըմըզ, մահզա ճիհանը մէտէնիյէթին հայրէթինի մուճիպ օլմուշ տըր։ Մուամմէր օլասընընզ, պէրխիւտար օլասընընզ, էօյլէ իսէ եա՞ կէնճ վէ իկիտ ճէնկճիլէր... Նիազի վէ Էնվէր պէյլէր կիպի պահատրլար պին եաշասըն. էօմրիւնիւզ չօգ օլսուն։ Սիզ պու միլլէթի նէճիպէի Օսմանիանընն, չու մուազզէզ վաթանընն չանը, չէրէֆի վէ պաչընտաքի թաճընն զիւմրիւտիւ զիգըյմէթիսինիզ... սիզ պիպի իհտա իթինիզ... զաթէն պիլիրսինիզ քի ասքէր՝ էսասէն պիր միլլէթին իւմիտի տիր. իւմիտսիզ հաեաթ օլմատընը կիպի, ասքէրսիզ տէ նասիլ բէֆահ ու սաատէթ օլամագ։ Ուլու մէպլէքինիզին չանընա լայըգ հարէքէթինիզէ պիլճիւմլէ էֆրատը միլլէթի Օսմանիանընն էմնիյէթ ու շիւքրանընա պահագգընն սէղավար օլտունուզ։

(Տեվամի)

ՍԱՊԱՀԷՏՏԻՆ ՊԷՅԻՆ ՍՈՒՎԱՍԼԷԹԻ

Սապահէտտին պէյին չարչէնպիհ կրնիս Տէրիսաատէթէ մուվասլէթի թաֆիլաթը՝ նա կիրեշմէզտէն էվվել, սէյեհանթը հագդընտա պազը մալիմաթ վէրելիմ։

Միւշարիլէյհէ, բէտէրի միւթէվէֆա Տամատ Մահմուտ բաշանըն գատիմ ասաթը վէ Ֆրանսատա էն մէշհուր զազէթա մուհարիրլէրինտէն Մ. Ժուլէֆ Տընէ, պարոն տը Լորմէ, Բարիզ գոմիթէսի ազասընտան Սանթո Սէմա պէյ, Զէքի պէյ, Սատրի պէյ վէ Ֆրանսատա պուլունան Էրմէնի գոմիթէսի ազասընտան Մ. Մաթէոսեան վէ օղլու բէֆագաթ իթմիշլէր տիր։ Տամատ Մահմուտ բաշանըն պազըյէյի ճէսէտինի վէ միւշար վէ միւմիլէյհիւմի համիլ օլան Մէսաժբրինին Սէնէկալ վաքուրունըն ուղրատրզը քեաֆֆէյի լիմանլարտա Թիւրք, Էրմէնի վէ Բուլ էհալիսի թարաֆընտան Սապահէտտին պէյէ ֆէվգէլատէ իհթիրամաթ կէսմէրիմիշ, Տամատ Մահմուտ բաշանըն թապուութը իւզերինէ գոնուլմագ իւզրէ գուրսնալար կէթիրիմիշ վէ նութգլար իրատ օլունմըշ տր։

Բիրէտէ, Աթինա Օսմանլը ուէֆիրի՝ սէֆարէթին էրքանընյա Ֆրանսզ վաքուրընա ազիմէթլէ, Եունան մէմուրիյնին, զազէթա մուհարիրլէրինի վէ Օսմանլը գոմիթէլէրի վէքիլէրինի Սապահէտտին պէյէ թագտիմ իյլէմիշ տիր։ Հազրրուն, թապուութին պուլունտուղը օսանդն էսնիւնտէն պէրայը իհթիրամ կէշմիշլէր տիր։ Միւշարիլէյհին սիւտ գարընտաշը օլան վէ քէնտիսինին էն սաղլգ մուխպիրլէրինտէն պուլունան Ֆազը պէյ տախի Բիրէտէ վաքուրա չըգմըշ տր։

Իշմիր լիմանընտա պիր թուրբիտա, Սէնէկալ վաքուրունը խթիգպալ իթմիշ վէ գալէլէրէտքի տասքիրի Շահանէ բէյմը սէլամը իյգա իյլէմիշլէր տիր։ Մէկգիւր լիմանտաքի հէյկեան թարիֆի օլունմագ ատրէճէտէ օլուգ, պիր չօգ գայրգլար իլէ կէլէն էհալի «Սէնէկալ»ը գուշտիմիշլար վէ ողբշամըշլար տր։ Վալի իլէ պիրլիքտէ վաքուրա կէլէն իշմիրին իթթիհատ վէ Թէրագգը ճէմիյէթի ազասը թարաֆընտան նութգլար իրատ օլունմըշ վէ Սապահէտտին պէյ, չայեանը հայրէթ պիր պէյրաղէթ վէ գօլայլըգլա պունլարա ճէվապ վէրմիշ տիր։ Իշմիր Օսմանլը գոմիթէսի ազասընտան չօգլար։ Տէրիսաատէթէ գատար միւշարիլէյհէ բէֆագաթ իթմիշլէր տիր։

Սէնէկալ վաքուրը, չարչէնպիհ սապանը Զանագ-գալէյէ վասլ օլմուշ վէ Բրէնչիբէսսա Մարիա վաքուրը թարաֆընտան, տէրընտէ եավէրանը Շահանէտէն Ապտուլլահ բաշա, Տէրիսաատէթ գոմիթէլէրինին էքսէր ազասը, էզհիմլէ Սապահէտտին պէյին էն զայեուր մուխպիրլէրինտէն Տօգթ. Նիհատ Բէշատ պէյ, Էրմէնի վէ Բուլմուբարիխանալարը վէ մանթպուութ վէքիլէրի օլտուզը հալատ, իսթիգպալ օլունմըշ տր։

Պիր ան էվվել Տէրիսաատէթէ վասլ օլմագ իշին վագը օլան տավէթ իւզերինէ, Սապահէտտին պէյ, բէտէրինին թապուութըյա պիրլիսէ Բրէնչիբէսսա Մարիա վաքուրընա նագլ իթմիշ տիր։ Վաքուր, Մարմարա տէնիզինտէն կէչիրի սըրատա, բէք չօգ վաքուրլար վէ գայըգլար Սապահէտտին պէյի սէլամլամայա կէլմիշլէր տիր։

*** Հազրգէթէն չու էնտատ չէհրիմիզ, խուսուսիյէթ լիմանըմըզ, կէչմիշտէքի բէք չօգ ֆէնալըգլարը ունութարրտագ մէրթէպէտէ բարլագ վէ շաշաալը մէնզարէլէրէ, նիւմայիշլէրէ սահնէ օլմուշ տր։

Զարչէնպիհ կիւնիս պիր չօգ վէ էնվալ վաքուրլար, բրէնս Սապահէտտինի վէ բէտէրի Տամատ Մահմուտ բաշանըն պագըյէյի ճէսէտինի գարշըլամագ իւզրէ Այիսթէֆանոսա կէթմիշլէր տիր։

Սապահէտտին պէյին էն քիչիք սիւտ գարընտաշը Լութֆուլլահ պէյի, Սուլթան Մուրատ խանըն մախտումը չանղատէ Սալահէտտին էֆ.յի, միւշիր Ֆուատ բաշայը վէ բէք չօգ ասքէրի բաշալար իլէ րիճալը Օսմանիէյի վէ Թօքհանէ գէշլասը միւդիգասընը համիլ օլան Իզզէտտին վաքուրը Հիւմանեանը հագդընտա ֆէվգէլատէ իհթիրամաթ կէսթէրիմիշ տիր։

Այիսթէֆանոս էսնիւնտէ թօրլանան վէ սանճագլար, պայրագլար, չիչէքլէր, տէֆնէ եարրագլարը իլէ թէզեին իսիլմիշ պուլունան պու վաքուրլարըն, բրմօրքէօրլէրին վէ մուշլարըն հէր թարաֆը, տավլունպազլարընա, տիրէքլէրինէ գատար հիտապսըզ էհալի թարաֆընտան իշղալ իսիլմիշ օլուգ, իշինտէքիլէրին պայրագլար սալամալարը, ֆիշէնքլէր ատմալարը, վաթան պէսթէլէրի թէզանինի իթմէլէրի, մուգիգալար չալընմասը՝ կիւզել պիր մէնզարէ հասըլ իյլէմիշ տիր։

Վաքուրլարտան պիր գաչը Էրմէնիլէր թարաֆընտան քիրալանմըշ օլուգ, պունլարտան պիրիսինին պաշ ճիհէթինտէ՝ Սապահէտտին պէյին պէօյուք պիր թաավիրի վաղ իսիլմիշ տիր։

Շիրքէթի Խայրիէնին 59 Ն.լը վաքուրը Այիսթէֆանոսա կիթմէդէն էվվել Դուրու-չէշմէտէ միւթէվէֆա Տամատ Մահմուտ բաշանընն եալլասը էսնիւնտէ կիթմիշ վէ վաքուրտաքիլէր իճրաի նիւմայիշ իթմիշլէր տիր։

Շէհիտի հիւրրիյէթ օլան Մահմուտ բաշանընն, վաթանընտան վէ էվվկիլիլէրինտէն ուղագտա օլտուղը զէման տիւնեայա կէլմիշ օլան 8-10 եաշընտաքի քիչիւք պիր քէրիմէսի բրէնսէսին, պու արա, էլինէ պիր Օսմանլը սանճաղը թուխարագ, բէնչիրէյէ չըգմասը վէ վաքուրտաքի էհալիյի սէլամլամասը՝ հազրրունա ֆէվգէլատէ թէէսսիր իթմիշ տիր։

Վաքուրլարը իւզերինէ ասըլան պանտիէրալարտա, թիւրքճէ, էրմէնիճէ վէ բուլմա «եաշասըն Հիւրրիյէթ, եաշասըն Գանունը Էսասի» իպարէլէրի եազըլմըշ տր։ Պիլճիմլէ վարուրլար, Իզզէտտին վաքուրը Հիւմայունըն էթրաֆընտա սրրա իլէ տիզիլմիշ օլտուգլարը հալատ, «Բրինչիբէսսա Մարիա» պաշ կէսմէրմիշ, վէ տիկէր վաքուրլար, էյրաֆընը իհանթա իտէրէք, պանրի պիր ալայը վալէտ իլէ սասթ եարըմ բատտալէրինտէ լիմանըմըզդա կէլիպ տէմիր ախմըշ տր։

Պու սրրատտա Դալաթա բրխթըմը իւզերինտէ հիւքմ իսէն հէեէճան, թարիֆ օլունմագ մէրթէպէտէ պուլունմըշ տր։ Պիւթիւն գանվէխանէլէր էհալի իլէ տօլմուշ, հէր միւշթէրիտէն 3 վէ 5 ղրուշ իճրէթ ալընմըշ տր։ «Բրէնչիբէսսա Մարիա» վաքուրընն հիյնի մուվասլէթինտէ, իշիտիլէն «եաշասըն Սապահէտտին պէյ, եաշասըն Հիւրրիյէթ» ավազէլերի վէ քեաֆֆէյի վաքուրլարըն տիւտիւք սէպլերի, մուգիգալարըն չալըշը՝ ույուգա չըգմըշ տր։ Սապահէտտին պէյ, գարթանըն եէրինտէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէմիշ իսէ տէ, ալգըշլար արասընտա իշիտիլէմմիշ տիր։ Օրատա վէ քէօբրիւ իւզերինտէ թօրլանմըշ օլան էհալի, 25-30,000 նուֆուս թամամին օլունբեօր։ Սաաթ պիր բատտէլէրինտէ Սապահէտտին պէյ՝ գարայա չըգըպ, պիր սէրայ արապասըյլա Դուրու-չէշմէտէ վալիտէսի Սէնիհ սուլթան հազրէթլէրինին եալըսընա ազիմէթ իյլէմիշ տիր։

Տամատ Մահմուտ բաշանըն թապուութը իսէ, իրթէսի կիւն սաաթ 7 բատտէլէրինտէ վաքուրտան չըգարըլըպ, եինէ բրխթըմտա, քէօբրիւտէ, Դարաքէօյ գարաղոլը էսնիւնտէ հիտապսըզ էհալի թօրլանմըշ օլտուղը հալատ, պիր մուշ վաքուրընա վազ իսիլմիշ, վէ օն գատար մուշ վաքուրընտա վէ տախիլի քէօբրիւ վաքուրլարընտան իքթսինտէ միւշիր Ֆուատ բաշա վէ մախտումը, բրէնս Լութֆուլլահ, Զիա, Բէմալ վէ Ճէմալ պէյլէր, Տամատ Ֆէրիտ բաշա, Սաարը սապզգ Սայիտ բաշանըն մախտումը, Նիազի պէյին պիրատէրի Օսման պէյ, Շուրաի տէվլէթ ազասընտան Բէշատ պէյ, Տր. Նիհատ պէյ, Կ-Բաթրիդ բիւթպ. էֆ. հազրէթլէրի թարաֆընտան Գ. Գ. Դէորգ Գերպծ. Թէրզիպաշեան իլէ Ցովսէփ Վ. Ճամճեան էրմէնի լաթրիգխանէսինտէն Գնէլ Վ. Գաղէմքեարեան, Տր. Սիլվէսթր, ՄՄ. Բոլ Բէշ, Բրնէ Լէյ, պարոն տր Լորմ, Տ. Տրնէ, բէք չօգ մէմուրիյնի միլքիէ, ասքէրիէ վէ տանա սաիրլիրի օլարագ, էյուպա կիսիլմիշ, վէ իսկէլէտէն՝ ասաքիրի Շահանէ, Թիւրք, Էրմէնի, Բուլ վէ Մուսէվի էհալիի մահէլլիյէ իլէ պուղարրն բուէսասը բուհանիէսի թարաֆընտան իհթիրամաթ ֆայիզա իլէ պիլ իսթիգպալ, էսնտէն Օսմանլը սանճաղը կէսթիւրիւլտիւկիւ հալատ, գապրիսթանա վասըլ օլունմըշ, վէ ճէնազէ, մէրասիմի մախսուսէ իլէ տէֆն իսիլմիշ տիր։

Ճէնազէ թապութը՝ Օսմանլը պայրագլարըյա էօրթիւլմիւշ վէ էսնտէն վէ արգատան իմամլար, հոճալար եիւրիւմէքտէ պուլունմըշ տր։ Մուշլար, պէրայը մաթէմ նրաֆ սանճագ չէքմիշլէր տիր։

Բրէնս Սապահէտտին, չէտիա հէեէճանլարընտան Նաշի ֆէնալըգ հիսս իթտիկինտէն, էյուպէ գատար կիտէմմիշ տիր։

Իշպու տէֆնը ճէնազէ բէտմի, զայէթ միւէսսիր պիր ուուրեթտէ իճրա օլունմըշ, վէ օ պէօյուք վաթանբէյլէրին, չէհիտի հիւրրիյէթին պագըյէի ճէմի թօբրաղա գօնուլուրքէն, հազրրունը կէօզլէրինտէն եաշլար ագմըշ տր։ Պու սրրատտա հիչ պիր նութգ իրատ իսիլմմիշ տիր։

ԱԼԻ ՇԱՅՏԱՐ ՄԻՏՇԱՔ ՊԷՅԻՆ ՊԷՅԱՆԱԲԸ

(Բարիզտէ Մէմօրիալ Տիբլոմաթիգ զազէթաար մուխպիրիյլէ միւլագաթընտան տէվամ վէ խիթամ)։

«Օն պէշ սէնէտէն պէրի տիր քի, օրտուսա կէրմի վէ միւէսսիր սուրէթտէ բroբականs իսիլեօր։ Գանունը Էսասինին իհատէտինի իլք տէֆա զապիթլէր թալէպ իթմիշլէր տիր։ Տէրիսաատէթտէ ասքէրի մէքթէպլէր՝ Ժէօն-Թիւրքլէր իլէ տօլմուշ տր։ Պունլարընն իտատի սընրֆը, էրպապ իհթիալ իշինտէ պուլունտրբլմամագ իշին Իւսկիւտարա նագլ օլունմըշ տր։ Ճիւլուսը Հիւմայունտան պէրու ասքէրի մէքթէպլէրին զապիթլէրինէ գարշը խուսուսէթ մէվճուտ օլտուղը հալատ, զապիթան, պու խուսուսէթի հիսս իթմէքլէ պէրապէր, իսլահաթ խուսուսընտաքի մէսլէքլէրինտէն այրըլամամըշլար տր։ Ֆազաթ Զաթը Շահանէնին, պունտան պէօյէ զապիթան հազգընտա պաշգա պիր հարէքէթ թութաճաղընը իւմիտ իտէրիմ։

«Իլք ատֆա օլտուղը կիպի, պու քէրբէ ատ Գանունը Էսասի լազվ օլունմահաճագ մը տէյի սիւալ իտիեօրսունըզ։ Պու խուսուսատա պէնիմ գօրգում եօգ տր, չինքի ազ էվվել տէտիկիմ կիսի, 1876 Գանունը Էսասիսի՝ օլ վագթ մէվգբի իգթիսարատա պուլունան ատէմլէր թարաֆընտան իլան իսիլմիշ իսի։ պու կիւն իսէ, պիւթիւն միլլէթ՝ Գանունը Էսասիյի իսթէտի վէ իսթինսալ իյլէտի։ Զաթը Շահանէ, կիրտիկի թարիգատէ տէվամ իհթիքլիք՝ հէմ քէնտինին, հէմ Թիւրքիանընն մէնֆաաթընտան օլտուղընը անլահաճագ տր։ Պունդն աքսի, պիւթիւն մէմալիքի Օսմանիյէտէ ազիմ պիր իսթիլալա սեպեպ օլաճաղը ճիհէթլէ։ Զաթը Շահանէնին պիր ֆիքրի խէֆի պէսլէտիկինի զանն իթմէմ։ Պունտան պաշգա 1876ատա զուհուրա կէլէն Օսմանլը վէ Բուս մուհարէպէսի, հէր քէսին նազարը տիգգաթընը խարիճէ աթֆ իթտիկինտէն, Մէճլիսի մէպուսանընն տաղընալմասը գօլայ օլմուշ տր։ Պու կիւնքի կիւն իսէ, օթուզ սէնէտէն պէրու ֆիքրճէ քէսպ իտիլէն թէրագգըեաթ իւզերինէ պէօյէ պիր թէտպիրին իթթիխազը միւմքին տէյիլ տիր։ Զաթը Շահանէ, էհալինին արզուլարընա մուվաֆֆագաթ պուեուրմազէ, տգիլանէ պիր հարէքէթտէ պուլունմըշ տր։ Հաթթա, տահա իլէրիյէ կիտէրէք, բէտէրիմին չայեանը թէէսսիֆ սուրէթտէ վէֆաթընա բաղմէն, Զաթը Շահանէնին հարէքէթի վագբասընը պագգըլտրըմ, չինքի պու հարէքէթիդէ, սէլ կիպի դան ադրթաճագ վէ բէք պէօյուք մուխթալալար հասըլ իտէճէք օլան պիր իսթիլալտան մէմլէքէթինի գուրթարմըշ տր։»

Պու սէօզլէրտէն սոնրա, Միտհաթ պէյ՝ Մաքէտոնիա մէսէլէսի հագգընտա տէվլէթլէրին թասմիմ իթթիքլէրի իսլահաթտան պահսլա, տէմիշ տիր քի, «Շիմտի վուգուսաթլար, օ մէսէլէյի քէնտի քէնտինէ հալլ իթմիշլէր տիր։ Տէվլէթլէր, Մաքէտոնիատտա իսլահաթ իճրասընը խութէօրլարտը։ Շիմտի իսլահաթ՝ եալընըզ Մաքէտոնիատտա ալէյիլ, պիւթիւն Թիւրքիատա իճրա օլունճագ տր։ Իմտի տէվլէթլէր, արզուլէրինէ նայիլ օլտուլար, վէ սէպպէրի օրթատան գալգտըզը իչին, միւտախէլէլէրինէ տէ արթրգ մահէլ գալմատը։ Տիգգաթ իտինիզ, ֆըրգաի մէշրութանընն իչէ գարըշմասը ագըպինտէ, Մաքէտոնիատա գավմիյէթ, մէղհէպ ատավէթլէրի օրթատան գալգաը։ Արթրգ էշգբեա չէթէլէրի եօգ տր։ Միւխթէլիֆ միլլէթլէր վէ մէղհէպլէր՝ պիրպիրլէրինէ գարտաշ օլտուլար։ Իսթիլալ բիւզկեարը, տիւնէ գատար եէկտիկէրինէ գարշը ատուի էքպէր օլան ֆըրգալարը սիլիպ սիւբիւրտիւ։

«Մաքէտոնիատա իթթիֆագ հասըլ օլտու։ պու իսէ, հէր նէվ սուրէթը թէսվիյէլէրին էն էյիսի տիր։ Ֆիլվագը տիւնէ գատար տէվամ իտէն գավմիյէթ վէ մէղհէպճէ մուխալիֆէթ վէ բէգապէթլէր վէ պունլարընն իյգա իհթիքլէրի հըրսը չանլար՝ ֆէվգէլատէ մուխթարալը իտի։ Ֆազաթ էյի պէլլէյինիզ, հիչ պիր Թիւրք եօգ տրը քի, տէվլէթի Օսմանիյէնին իհթիֆագը։ Թէմամիյէթի իչին մուհարէպէյէ հազրը օլմասընն։ Անքէրլէրիմիզին նէ՝ գատար չէճիանէ հարպ իհթիքլէրինի տէ պիլիրսինիզ։ Մաքէտոնիանընն նէ՝ մուխթարիյէթինէ, նէ՝ տէ պիր հէյկէթը մուխթահրտէ թէչքիլինէ բաղը օլամաեը։ Ֆըրգաի մէշրութա, սախլէն պիր թագըմ իհթիլաֆլարը իզալէ իհտիկի կիպի, խարիճէն սախի հէր կէօնա մուհարէպէ մուխթարասընընն էսնիւնիւ ալմըշ տր։ Պիզիմ արզումըզ պու իտի։ Էվրօպա, ինթիզամընն իեաաէ իսիլտիկինի վէ իսլահաթընն իճրա օլունաբզընը կէօրմէքլէ, արթրգ ֆազա չէյլէր իսթէյէմէզ։

«Ժէօն-Թիւրքլինին՝ միւխթէլիֆ տէվլէթլէր հագգընտաքի՝ մէսլէքինէ կէլինճէ, մալիում տիւր քի, Գրրըմ մուհարէպէսինտէն պէրու Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրայա թէվէճճիհիհ մախսուսումըզ վար տր, վէ բէտէրիմի գուրթարմագ իչին Ինկիլթէրրա բարլամէնթասունընն սայու զայրէթի՝ Օսմանը էհալիսինէ ֆէվգէլատէ հիւսնի թէէսսիր իթմիշ տիր։ Լաքին սոն վուգուսաթլարտա Ինկիլթէրրա բարմաղը պուլունտուղընը զանն իթմէք՝ եանլըշ տր։ Չինքի պու իշտէ Ինկիլթէրրանընն մէսլէքի օլմամըշ տր։ Պունտան գաթինագար Ժէօն-Թիւրքլէրին, միւնասէպաթը խարիճիյէճէ հիչ պիր մէսլէքի մախսուսլարը եօգ տր։ Վագտա Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրայա խուսուսի տօսթլուգլարը վար տր։ հալպուքի քեաֆֆէյի տէվլէթլէր իլէ միւնասէպաթը տօսթանէ պէսլէյէճէք տիրլէր, վէ պունլարտան հիչ պիրի հագգընտա խուսուսէթ վէ պիր մէսլէքի ինթիրատ կէօսթէրմէյէճէք տիրլէր։ Խիւլասա, Ժէօն-Թիւրքլէրին բրօկրամը, պիր գաչ սէօզ իլէ մուխթասարէն պէհան օլունապիլիր։ տէվլէթի Օսմանիէնին թէմամիյէթի, տախլէն իսլահաթ վէ խարիճէն հիւսնի միւնասէպաթ»։

Պու սէօզլէրտէն սոնրա միւքեալէմէ խիթամ պուլմուշ տր։

ԻԽԹԱՐ.— Թարաֆըմըզդա կէօնտէրիլմիշ, վէ պիր զէմանտան պէրու նէշր իտիլէմմիշ օլան մէգալէլէրի, կէլէճէք հաֆթատան իթթիպարէն նէշրէ իպթիտար իտէճէյիզ։ Թէէխիւրինտէն տօլայը սահիպլէրինէ պէհանը մասազէրէթ իյլէրիզ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՃԷՄԱԱԹՃԱ ՀԱԼԻՄԻԶ

Գանունը Էսասինին իլանընտան պէրու Բաթրիգխանէմիզին հէրճ ու մէրճ հալի տէվամ իտիւօր, վէ եագընտա, իշլէրին ինթիկամ քէսպ իտէճէկինէ տաիր տէ մաէթթէսսիւֆ հիչ պիր էմարէ կէօրիւմէեօր։ Բաթրիգխանէմիզ, սաէթա պաչարզ պիր վիճուտա պէնզէմիչ տիր։ Բասթ կէլէն պաչ քէսիլմիչ, ազաի վիճուտըն սաիր ճիհէթի օլմայը քիմսէ գապուլ իթմէեօր. քիմսէ՝ տիկէրինին սէօյլէտիկինի իշէթմէեօր, եախսա իշէթմէք իսթէմէեօր։ Պաչըն էհէմմիյէթի իսէ, պիթթապի մէֆգուտ գալմըշ. հասըլը Բաթրիգխանէմիզին պուկիւնքի հալի ատէթա պիր լաբիւրինթուսա պէնզէյիպ, իշինտէ նէ՞ գատար ատէօնսէն, տօլաչսան, սալիմէն չըգաճագ պիր եօլ պուլունամաեօր։ Պիլմէյիզ քի պու հալ նէ՞ գատար վագըթ իմթիտատ իտէճէք տիր. պիրա ղայրը մուայեէն սուրէթտէ ուզարսա, մաազալլահ նէթիճէլէրի բէք էյի օլամազ։ —Գանունը Էսասինին իլանը, պիզիմ մահիյէթիմիզի կիւնէչ կիպի մէյտանա գօյտու։ Շիմտիյէ գատար էյի ֆէնա պիր նիզամնամէ իլէ ալէա քիւլլի հալ կիտիեօրտուզ. Ֆագաթ Գանունը Էսասինին իլանընտան սօնրա, հիչ օլմազսա վազիյէթի հազըրէմիզ խալէլ կէլմէմէք իւզրէ, մէզքիւր նիզամնամէյէ տահա զիեատէ սարըլմամըզ լազըմ կէլիրքէն, էն պէօյիւք չարբըգլըզմըզ՝ մէզքիւր նիզամնամէնին, ըէսմէն հիչ պիր թարաֆըն թահթը թաստիգինտէ օլմատըզը իչին, հիչ հիւքմիւ օլմատըզը, վէ Ազարեան Կ-Բաթրիկին, Հասունիսթ վէ Անթի-հասունիսթ տավասընա իսթիմէ վէրմէք իւզրէ, պունու, էհալինին կէօզլէրինէ պիր քիւլ մագամընտա սէրբմիչ իտուկի, վէ շիմտիէ գատար կէլէն Կ-Բաթրիգլէրին տէ, օ նիզամնամէյի, անճագ ճէմաաթը ալտաթմաեա մախսուս պիր ալէթ մագամընտա գուլլանտըգլարը եօլունտա իլան իտիլմէսի, շու սըրատա էվվէլթ էն պէօյիւք չարբըգլըզ օլտու, վէ թէէսսիւֆ օլունուր քի, պու չարբըգլըզ՝ Բաթրիգխանէմիզ թարաֆընտան տա ըէսմի, եախսա նիմ ըէսմի սուրէթտէ թէքզիպ իտիլմէտի, եախսա միւնտէրիճաթընըն թատիլինէ, թախֆիֆինէ թէչէպպիւս օլունմատը։

Շիմտի, եէնի Երեսփոխանական մէճլիսին ինթիխապը իչին, պիր հէյեթ թարաֆընտան էֆիրատը ճէմաաթա գուրա բուսուլալարը կէօնտէրիլիեօր։ Լաքին պունուն նէթիճէսի նէ՞ օլաճագ. խայրըլը՞ մը, խայրբսը՞զ մը օլաճագ, պունու քիմսէ պիլմէզ։ Ճէմաաթըն պունտան ագտէմքի Միւթէպէրան վէ Իսարէ մէճլիսլէրի ազալարը, եախսա պիր պէօյիւք գըսմը, մալիւմ օլան սօն վագըալար սէպէպիյլէ տիլկիր օլուպ, պունտան պէօյլէ միլլէթճէ իշլէրէ տալա գարըշմամայը անտ ու չարթ իթմիշլէր, վէ մէզքիւր ինթիխապլարա իշթիրաք իթմէմէյի գարարլաշտըրմըշլար։ Ճէմաաթ՝ ազ չօգ թէճրիպէքեար վէ միւգթէտիր օլան պու զաթլարըն եարարմընտան մահրում օլուրսա, էյի՞ մի օլտաճագ տըր, Զաթէն ճէմաաթ տէյիլ, ճէմիյէթ նամընա տահա զիեատէ լայըգ օլան ուֆաճըգ պիր էհալինին պիր թագըմը տիւրլիւ պէ տիւրլիւ էֆքեար ու մէյլէքլէրէ թապի, պազըսը տիկիր, տիկէրլէրի միւթէչէքքի օլարագ, միլլէթճէ իշէ կիւճէ գարըշմազլար իսէ, իտարէի ճէմաաթ քիմլէրին եէտինտէ գալաճագ տըր։ Աճապա հէր սընրթ միւթէպէրան վէ էֆքարտը պիր արտյա կէթիրմէք, արալարընտա հիւանի միւնասէպէթ հասըլ իթտիրմէք վէ հէր պիրլիքտէ մէնաֆիի ճէմաաթ ուղրունա չալըշտըրմագ գապիլ տէյի՞լ մի իտի։ Ճէմաաթճա խուսուսի իշլէրիմիզ մէյտանտա տուրուեօր. մէսէլա, Ալլահվէրտի Յովհաննէս էֆ.նին մահուա 7000 լիրասը իլէ եաբըլմաճագ աբարթման նէ՞րէտէ գալտը։

Շուրասը ղարիպ տիր քի, աբարթման ինչասրյա միւէսսիսաթը խայրիէմիզէ ֆագրա վարիտաթ արամագտա իքէն, Ոսկեբերան քիրիսէսինին վէ Ս. Յակոբ խասթախանէսինին Պէյօղլը Ճատատէի քէպիրինէ նաղըր իքի պինասընտաքի վէ տիւքքանալարընտաքի միւսթէճիրլէրի, եաբըլմաճագ պինայա տաիր տահա գաթի պիր դարար վէրիլմէզտէն վէ թարաֆէյնճէ իթիլաֆ հասըլ օլմազտան չըգարտըգ, վէ օ կիւնտէն պու կիւնէտէք չիմտիլիք պիր գաչ այլըգ իրտալարտան մահրում գալտըգ։ Տահա տա նէ՞ եաբաճաղըմըզը գարարլաշտրրրպ, իչինտէն չըգամաեօրուզ։

Մէյտանտա հաղըբ բարա օլմատըգտան պաչգա, պիր չօգ տա պօրճ օլտուղը վէ Ալլահվէրտի վասիյէթինին սուրէթը իճրասը հէնուզ գարարլաշտրրրլմամըշ պուլունտուղը հալտէ, Ս. Յակոբ խասթախանէսի պաղչէսինտէ թիմարխանէ եաբըլմաճագ տըր տիյէրէք, իչինտէքի պաղչէպան, պօրճունը ալմատըգտան պաչգա, իւսթէ տէ բարա վէրէրէք, պաղչէտէն չըգարըլտը, մէրգումըն էվի եըգտըրըլտը. պունլար օլտու, ֆագաթ պունլարը նէ՞ արտեան վար, նէ՞ սօրան, նէ՞ տէ պունլարը եաբանլարտան, եաբտըրանլարտան զարար զիեան թալէպ օլունուեօր։ Պունլար մէյտանտա օլտուղը հալտէ, օրթատա «վուր ապալըյա» ֆէհվասընճա, «Պագչեան Վ.ի իսթէմէյիզ. Գազրիկեան Դերպծ. Մեծաւորըգտան չըգմալը։ Կաթողիկոսարան Դիւանը տէյիչմէլի» վէ ղայրիհիւմ վէ ղայրիհիւմ կիպի տէ պիր թագըմ իտտաալար իչիտիլեօր։

Էօթէտէ, տիշարտան կէլէն սիւրկիւնլէրիմիզ, հապսխանէտէն չըգան մահպուսալարըմըզ վէ տահա սաիր տիւշիւնէճէք մատէլէր եիւզ իւսթիւ գալմըշ տըր. Բաթրիգխանէնին «Վարիտաթ վէ Մէսարիֆաթ գամիսիօնը» իշտէն էլ չէքմիշ. Բաթրիգխանէ մէմուրլարը էլ էլ իւզրէրինէ գալմըշ, նէ՞ օլաճագ. պունլարը քիմ տիւշիւնէճէք տիր։

Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրինէ պիր միւգթէտիր Վէքիլ լազըմ օլտուղը՝ շիմտի հէր վագըթտան զիեատէ հիսս օլունուեօր։ Ֆագաթ քիմսէ օրթայա չըգըպ տա, ճիտէն պու իհթիեաճըն իճապընը տիւշիւնմէեօր վէ իճրասընա չալըշմաեօր։ Պիր տէ Գանունը Էսասի մուճիպինճէ, Տէվարի Պէյէսիյէ վէ Մէճլիսի Մէպուսան իչին պիթթապի ճէմաաթըմըզտան տա ազա վէ մէպուսլար ինթիխապընա թէչէպպիւս իտիլէճէք տիր։ Պունլար նամըլ օլաճագ, քիմ պաչ օլուպ տա պունլարա թէչէպպիւս իտէճէք տիր։ Մուխթարլարըմըզ մը....։

Պիզ, եալընըզ պօշ լազըրտըլար իթմէյի պիլիրիզ. իճրասաթա կէլինճէ, պութ քէսիլիրիզ։ Լաքին էկէր շիմտիյէ գատար պումէլէք, քէօրլըգ տէվրինտէ տէվամ իտէպիլիրտի իսէ, պունտան պէօյլէ տէվամ իտէմէզ։ Քէօշէլէրտէ, գանապէլէրտէ օթուրուպ տա, կէնիշ կէնիշ սէօյլէմէքլէ իշ պիթմէզ։ Իսթանպօլ վէ թաշրատա պուլունան ճէմաաթըմըզ էֆիրատը իչին, վազթ ու զէմանա կէօրէ հարէքէթ լազըմ տըր։ Պունու՝ կէրէք իշ պաչընտա պուլունան պէօյիւք քիւչիւք բուհանիէրիմիզ, վէ կէրէք միւթէպէրան իլէ պիւթիւն էֆիրատը ճէմաաթ նազարը տիգգաթա ալմալը, վէ հէր քէս պունտան տօլայը հիսսէսինէ թէրէթթիւպ իտէն մէսուլիյէթի պիլմէլի տիր։

ՍԻՍԼԵԱՆ ԱՒԵՏԻՍ

Ատանա վիլայէթինին թէրճէմանը, ճասուսը վէ բօսթախանէ սանճաքը սըֆաթըյա 25 սէնէտէն պէրու վիլայէթի մէզքիւրէտէ պիր չօգ ճանլար եազմըշ, պիր չօգ ֆէնալըգլար իրթիքեապ իթմիշ, էջմիածին վէ Սիս Կաթողիկոսլարընըն ինթիխապլարընտա նիչէ էնթրիգալար գարըշտըրմըշ, վէ զէվալը Թերզեան Եպիսկոպոսըն Ատանատաքի թէչէպպիւսաթ վէ իճրաաթը իսայրիյէսինէ գարշը կէօնակէօն սուրէթտէ մումանաաթ վէ միւչքիլաթ չըգարարզտան պաչգա, միւմաիլէյինին կ-Բաթրիգլիկէ ինթիխապ օլունմասընա տամանի օլմագ իւզրէ ալէյհինտէ ազվիեաթ վէ միւֆթէրիեաթտա պուլունմագտան չէքինմիշ օլմաեան, վէ օ պիչարէյի միւթթէհիմ սրֆաթրյա Իսթանպօլա գատար սէվգ իթթիրմէկէ սէպէպ օլմուշ օլան պու պէօյիւք խաֆիէ, նիհայէթ, էհնուզ ճէզայր սէպասընը պուլմամըշ իսէ տէ, շիմտիլիք ըէզիլ վէ ըրսվայ օլմուշ տրր։ Շէօյլէ քի, Օգոստոսըն 10ընճը բազար կիւնիւ, պիր չօգ էհալի, մէրգումը, քէմալը ըէգալէթլէ չէհրէ կէթիրմէք, վէ պէլքի տէ ալչագ ֆէհիմին եանընա կէօնտէրմէք ֆիքրիյէ։ Չիֆթլիկինի մուհասէբէ իթմիշլէր իսէ տէ, Սիսլեան՝ պաչընա կէլէճէկինի հիսս իթտիկինտէն, էվվէլճէ, Բէժի մէմուրլարընտան Մ. Տրակինին չիֆթլիկինէ իլթիճա իթմիշ տիր։ Սիսլեանըն զէվճէսի, էհալինին պաղրրշլարընա տայանամաեարագ, էվլատլարըյա պիրիքտէ պիր արապաեա բաքիպէն, չէհրէ ավտէթէ գարար վէրմիշ, վէ պին գատար էհալի, աթը վէ եաեան արապանըն արգասընտան, կէօնակէօն հագարաթ վէ թահգիրամիզ սէօզլէր իլէ էվէ գատար կէլմիշլէր։ Վէ օրպատա տսխի պիր չօգ բաթբրտը կիւրիւլթիւ իթմիշլէր տիր։ Պիր արա, պազըլար Սիսլեանըն էվինէ կիրիպ, հէր թարաֆը արամըշլար իսէ տէ, մէրգումը պուլամամըշլար տրր։ Զապրթա մէմուրլարը, մէրգումըն ֆամիլեասընը, կիւճ հալ իլէ, բիւրհիտտէթ քէսիլմիշ օլան էհալինին հագգը խըշմընտան գուրթարմըշլար, վէ տիկէր պիր մահէլլէ նագլ իթտիրմիշլէր տիր։ Կէրէք քէնտի խանէսի էօնիւնտէ վէ կէրէք Մ. Տրակինին չիֆթլիկի էօնիւնտէ էհալի, եարը կիճէյէ գատար պէքլէմիշլէր տիր։ — Խայինին, պըյրգ վէ սազալընը թրաչ իտէրէք, Մէրսին թարիգիյլէ, վագթիյլէ Զապթիէ նէզարէթի մայէթինտէ պուլունան վէ քէնտիսի կիպի բէք չօգ խանիմանլարը բէրիչան իտէն Բօտոս Բուսուսաթ միւֆէթթիշ Լեւոն Սիսլեան նամ ալչաղընն եանընա ֆիրար իթմիշ օլտուղը բիվայէթ օլունուեօր։

ՄԻՆԱՍ ՁԵՐԱԶ

Էրմէնի գամիթէսի բէիսլէրինտէն պիրի օլան մէշհուր Մինաս Զերազընը, կէլէճէք հաֆթա զարֆընտա Տէրիսաատէթէ վասըլ օլաճագը բիվաեէթ օլունուեօր։

⁂ Մինաս Զերազ իսմիյլ Ինկիլիթէրրատա պիր զըրհը ինչա իտիլտիկինի «Մանգուսմէի էֆքեար»տան նագլէն եազմըշ իտիք։ Մէզքիւր զըրհը, Ամէրիգանըն Մինաս կէրէք իսմինտէ զէնկին պիր պէլտէնին իսմիյլ եաբըլմըշ օլուպ, Էրմէնի՝ իսթիլալ գամիթէլէրի բէյիսլէրինտէն մէշհուր Մինաս Զերազընը իսմիյլ՝ օլտուղընընը զաննը՝ մէզքիւր իսիմլէրին էէկտիկէրինէ պէնզէյիշինտէն նէշէթ իթմիշ տիր։

ՏԷՎԱՒԻՐԻ ՊԷԼԷՏԻԷ ԻՆԹԻԽԱՊԼԱՐԸ

Ալթընճը Տաիրէի պէլէտիէ ազալըզը իչին տտիրէի մէզքիւրէ տախիլինտէ սաքին հէր ճէմաաթ, սօն կիւնլէրտէ ինթիխապլար իլէ մէշղուլ օլմուշլար տրր։ Մալիւմ տիւր քի, ինթիխապ օլունաճագ ազա՝ 12 քիշիտէն իպարէթ օլաճագ տրր, վէ ինթիխապ օլմագ հագգընը հայիզ օլմագ իչին, օ տաիրէտէ սաքին օլմագ վէ օնընն տախիլինտէ 250 ղ. վէ տահա զիեատէ վէրկի վէրմէք վէ 30 եաշընը իքմալ իթմիշ պուլունմագ, վէ ինթիխապ իթմէք հագգընը հայիզ օլմագ իչին տէ ազալի 100 ղ. վէրկի վէրմէք լազըմ տրր։ Իչթէ ինթիխապ իթմէք վէ ինթիխապ օլունմագ չարթլարընընը պաչլըճալարը պունլար օլուպ, իչիթտիկիմիզէ կէօրէ, պիր գաչ տէֆա տրր քի, Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինին մէճլիս տաիրէսինտէ պու պապտէ ճէմաաթըմըզտան պազը էֆիրատ իճիմա իթմիշլէր տիր։ Լաքին զարիպ տիր քի, չիմտիէ զատար պունա տաիր նէ՞ Բաթրիգխանէմիզտէն, նէ՞ քիլիսէ Թաղ. Խորհուրդը թարաֆընտան, նէ՞ տէ Մրխթարլրդ ճանիպինտէն զազէթալարա պիր կէօնա իլան վէ թէպլիզաթը բէսմիէ նէչր օլունմասընընտան, ինթիխապլար իչին մուայեէն օլան միւտաէթ, տիւն խիթամ պուլարը հալտէ, պիզտէ հէնուզ պիր չէյ եարբլամամըշ տրր։ Պու սէպէպլէ պու կիւն պազը զաթլարըն, Ալթընճը տաիրէի պէլէտիէ միւտիրի նէզտինէ կիտէրէք, ինթիխապաթ միւտտէթինին պիր գաչ կիւն տահա թէմտիտինի ըէճա իտէճէքլէրի իչիտիմիզ տիր։

ԻՐԱՆ ԱՀՎԱԼԻ

Թէհրան 31 Օգս.— Տիւն Շահ թարաֆընտան մէմուրէն կէօնտէրիլմիշ օլան Նասր էլ Սուլթանա Թէպրիզ վասըլ օլմուշ վէ ասաքիրէ պիր ըէսմը կէչիտ իճրա իթտիրմիշ տիր։ Ասքէր թօրլանտըզը սըրատա, Սէթթար խան գումանտասը ալթընտաքի Մէչրութիյէթ թարաֆտարլարը թարաֆընտան իւզրէլէրինէ աթէշ իտիլմիշ վէ 800 քիշի թէլէֆ վէ մէճբուհ օլմուշ տրր։ Օ տագըգատան իթիպարէն մուհարէպէ լաճէնգաթի տէվամ իթմէքտէ տիր։ Տիկէր թարաֆտան գրթլըգ տախի հիւքմֆէրմա օլտուղընտան, չայհանը թէէսսիւֆ անվալ զուհուրինտէն գօրգուլմագտա տրր։

⁂ Թէպրիզին Սէրպէսթի թարաֆտարլարը Շահա պիր իւլթիմաթում կէօնտէրմիշլէր, վէ պիր հիւքիմէթի մէշրութա թէչքիլինի պէեան իլէ, պունուն քեաֆֆէյի ազասընընն Սէրպէսթի ֆըրգասընտան ալընմասընը վէ Թէհրանտա մուգիմ պիլճիւմլէ իսթիպտատ թարաֆկիրի մէմուրլարընն նէֆի իտիլմէսինի վէ Մէճլիսի մէպուսանընն տէրհալ ազտը իճթիմա իյլէմէսինի թալէպ իթմիշլէր տիր։ Սէրպէսթի ֆըրգասը, էկէր պէչ կիւնէ գատար Շահ ճէվապ վէրմէզ իսէ, չէհրի քեամիլէն խարապ իտէճէկինի պիլտիրմիշ տիր։ — Թէհրանտա բէք չօգ գամիթէլէր թէչքիլ օլունմըշ տրր։ Գանունը Էսասիյէ ֆէվգէլատէ թարաֆկիր օլան հարպիէ նաղըրը էմիր Պահատրը ճէնկ՝ բէք չօգ քէսանը թութտուրուպ թէլէֆ իթտիրմիշ տիր։

ՏԱԼԻԼԻԷ

Տիւնքի Սէլամլըգ ըէսմը ալիսի Համիտիէ ճամիսինտէ իճրա պույրուլմըշ տրր։ Սէլամլըգ ըէսմը ալիսինտէն սօնրա, Զաթը հազրէթը Բատիշահի տայիրէի Հիւմայունլարը բէնչիրէսինտէն էհալիյէ իլթիֆաթ պույուրմըշլար, վէ էհալի թարաֆընտան ալգըշանմըշլար տրր։

—Շահզատէ Ահմէտ էֆ. հազրէթլէրի, տիւն, Սիրքէճիտէն չըմէնտրֆէր իլէ թէնէզզուհ իչին Ֆլորիայա ազիմէթլէ, ագշամ կէճ վագթթ ավտէթ իթմիշ տիր։

—Պանգը Օսմանի տիրէքթօրը Բանճիրի պէյին Մէճլիսի մէպուսան ազալըզընա ինթիխապ օլունաճաղընը «եէնի Թիւրքիա» եազըեօր։

—Պունտան պէօյլէ մէմուրիյնի հիւքիմէթին մաաշլարը հէր այմունթազամէն վէրիլէճէկի՝ Խազինէի մալիէտէն պիլ ճիմլէ տէվայիրի հիւքիմէթէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—Էրքեանը հարպատան պին պաչը Սէրմէտ պէյ, Ֆրանսըզ օրտուսընընն սօն պահար թալիմլէրինտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ տիւն Բարիզէ կիթմիշ տիր։

—Շէհիր էմանէթի՝ եէնի պիր պէլէտիէ նիզամնամէսի հազըրլամագտա տրր։

—Տէրիսաատէթտէ մուգիմ Ֆիւրտլեր, տիկէր ճէմաաթլար կիպի պիր բօլիթիգա գէլիպպիւ թէչքիլ իթմիշլէր տիր։

—Սուլթան Մուրատըն չահզատէսի Սալահէտտին էֆ. հազրէթլէրի, կէչէն ագշամ հուզուրը Շահանէյէ գապուլ օլունարագ, իլթիֆաթը Շահանէյէ նայիլ օլմըշ, վէ արզու իթտիկի հալտէ, եէնէ Գատրքէօյիւնտէ

Գուրպաղալը տերէտէքի քէօշկիւնտէ իւ-գամէթինէ միւսաատ պուլրուլմըշ տըր։

—Պու կիւն Քեաղըտխանէտէ իմրա օլունաճագ թօփ թալիմինտէ, Շահզատէ Ապտիւր Բահիմ էֆ. հազրէթլէրի՝ թօփճը միւլազիմի սրֆաթըյլա հազըր պուլունաճագ տըր։

—Բէնչէնպէհ կիւնիւ, Ինկիլթէրրա, Ռուսիա վէ Ավսթրիա սէֆիրլէրի՝ Սատրազամ վէ Խարիճիէ Նազիրը հազարաթընը զիեարէթ իթմիշլէր տիր։

—«Իթթիհատ վէ Թէրաքգը» ճէմիյէթինին մէրքէզ գօմիթէսի թարաֆընտան զազէթալարտա իլք վէ սոն օրմագ իւզրէ նէյր իտիլէն պիր պէեանանամէտէ, չէրիմիզ զազէթալարընին, իթթիհատը Օսմանիյէ զարար կէթիրէճէք, Թիւրքիատաքի միլլիյէթլէրին հիսսիեաթրնա վէ հէր սընրֆ էչխասա տօգունաճագ մէգալէլէր նէշրինէն վէ Մըսրրա, Պօսնայա եախսա վիլայաթը միւմթազէյէ տաիր մէսէլէլէր հագգընտա մէգալաթ տէրճ իթմէքտէն սագընմալարը իխթար վէ պունտան պէօյլէ պու եօլտա մէգալէլէր նէշր իտէն զազէթաճընին խայնի վաթան ատտ իտիլէճէկի պէեան օլունմըշ տըր։

—Ինկիլթէրրա գրալը՝ Տէրիսաատէթ հարբիզէտէկեանընա իեանէթէն 500 ինկիլիզ լիրասը կէօնտէրմիշ, վէ օլ պապտէքի թէսիսիւֆէյէրինի պէեանէ Ինկիլթէրրա սէֆիրինի մէմուր իթմիշ տիր։—Կէչէն կիւն Ինկիլթէրրա սէֆարէթիանէսինաէ պիր բէամը գապուլ էնմասընտա, մէկքիւր հարիգզէտէկեան նամընա իեանէ ճէմինէ պաչլանմըշ վէ 300 լիրա թօբլանմըշ տըր։ Սէֆիր հազրէթլէրի, մէկքիւր ագչէլէրի Սատրազամ հազրէթլէրինէ թէյիմ իյէմիշ տիր։

—Իսթանպօլ հարիգզէտէկեանը իչին Գրիւպ ֆապրիգասը սէրէքթօրը Նամընա պաւրատաքի վէքիլլէրի վասրթասրյա Հարպիէ նէզարէթինէ 1350 լիրահ օսմանի իեանէ վէրիլմիշ տիր։

—Շահզատէ Սայահէտտին էֆ. հազրէթլէրի, մախասուս իլէ պիրլիքտէ Գասպթաշեան պիր վաքօրա բաքիպէն, Իսպկիւտարա կիթմիշլէր, վէ Զամլըճատա Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. հազրէթլէրինի զիեարէթ իյէմիշլէր տիր։

—Բէյրէսպուրկի սէֆարէթինէ թայէին օլունան Թուրխան բաշա՝ սէվլէթի Այիէնին իտարիճի բօլիթիգասը հազգընտա ամթիտէք՝ սէօզլէրի սէօյլէմիշ տիր. «Տէվլէթի Այիէնին չու էմնատէ պուլթիւն սայ ու զայրէթի, Ռուսիա իլէ սուլհէն եաշամաեա մէչեալ տըր։ Պէնիմ, Բէյրէսպուրկ սէֆարէթինէ թայէին օլունմագլըզըմ՝ Ռուսլարընը տօսթը օրմագլա գազանտըզըմ չէօնրէթ սայէսինաէ տիր։ Պէն, տոխտա Ռուսիա իլէ հուսուլը իթթիֆա թարաֆկիր օրմուշըմ տըր, չիւնքի պու իթթիֆաքընը պէօյիւք էհէմմիյէթի վար տըր։ Վիւքէյլայը հազրէր՝ պու բօլիթիգայը թագվիէ իթմէքտէ տիր։ Պաս եազընըզդ, տէվլէթի Այիէնին բօլիթիգայը խարիճիէսինին Լասը օլաճագ տըր։

«Մալիէ մէսէլէսինէ կէլինճէ, մալիէճէ պէօյիւք իգթիսատը օլան պիր զաթ Թիւրքիայա ճէլպ իտիլէճէք իսէ տէ, պիլմէմ քի պու զաթ՝ Ֆրանսանընն մէչնուր Ֆալիէ էրպապրնտան Մ. Բուվիէ՝ մի օլաճագ տըր։»

—Մամուրէթ իւլ Ազիզ զազէթասընտա օգունտրզընա կէօրէ, Տէրսիմ Քիւրտ էշգբեաբ ալէյհինէ 20 թաղուր տաքիրի Շահանէ կէօնտէրիմիշ տիր։ Աստքիրի մէզքիւրէ, պաղը քէօյլէրի հապմը, վէ Մանղուր նէհրինին տիկէր թարաֆընա կէչմիշլէր տիր։ Ռուէսասը էշգբեատան էքսէրիսինին արդը իթատ իթիֆլէրի վէ տիկէրլէրինին տէ իթատ իսէյհէքլէրի չօգատան պիլտիրիմիշ իսէ տէ, հէնուզ պունա տաիր խապէր ալընմամըշ տըր։

—Բօմա սէֆարէթինէ՝ Էվգաֆ Նազիրը տապզգը Զիեա բաշա, Մամուրէթ իւլ Ազիզ վիլայէթինէ՝ Տիյարպէքիր վալիսի Մահմուտ Արիֆ բաշա, Տիյարպէքիր վալիլիկինէ՝ Թրապիզոնտա 14 իւնճիւ տաքիրի էտիֆէ ֆըրգասը գօմանտանը Սիւլէյման Շէվգը բաշա, Մարաշ միւթէսարրըֆը-ղընա՝ Մահիտ պէյ, Սամսոն միւթէսարրըֆըղընա՝ Անթալիա միւթէսարրըֆը սապրգը Մէհմէտ Էմին էֆ. թայէին օլունմըշ տըր։

—Սատրազամ Քեամիլ բաշա՝ միւշիր Ֆուատ բաշայը ճէլպէք, Մէճլիսի այանա ազա օրմասը թարաֆը հազրէթի Բատիշահտէն արզու պույրուլտըզընը պէեան իթմիշ իսէ տէ, բաշի միւշարիլէյհ, քէնտիսի միւշիր օրմասը հասէպիյէ, թէքլիֆի մէզքիւրը գապուլ իտէմէյճէկինի պէեան իյլէմիշ տիր։

—Գայմագամ Սէլիմ Սըրրի էֆ.նին թահթը րիեասէթինտէ օրմագ իւզրէ, Տէրիսաատէթտէ պիր բօլիս վէ ժանտարմա մէքթէպի թէէսսիսինէ զարար վէրիլմիշ տիր։

—Դարանթինալար միւֆէթթիշի ումումիսի Տուգա բաշանընն իմրահ թէգաիսինէ մէպնի, եէրինէ Տր. Զօէրօս բաշա թայէին իսիլմիշ տիր։

—Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Փոնսթան, պազը ահրպպասրյա Պրուսատա թէֆէրրիւճ իթմէք իւզրէ, սէֆարէթին մայէթ վարսրրյա Մուտանիայա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Էֆիէնտի Օղոստոս 29 թարիխիյէ Բուսիանընն Քէրչ շէհրինտէն հարէքէթ իտէճէք սէֆինէլէրին Սինօպ թէհաֆֆիզխանէսինտէ 5 կիւն գարանթինայա վէ թիբսի մուամէլէսինէ թապի օրմասընա, վէ եինէ Քէրչէն Թիւրքիայա կէլէճէք եօլճուլարա սէրպէսթ բրաթիգա վէրիլմէքլէ պէրապէր, տիկէր պէշ կիւն զարֆընտա սէվսիրի պէլէսիէնին նէզարէթի թահթընտա պուլունմալարընա Մէճլիսի Սրհիյէսէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Սոն հաֆթա զարֆընտա շէհրիմիզտէ, 39ը վէրէմ խասթալըզընտան օլարագ 244 քիշի վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Կէչէնկէրտէ Շիշլի թարաֆընտա իքի էճնէպի գաարնընա թասալրսթ իթմիշ օլան սաաքիրի խասատան պիր չավուշ վէ իքի տաքէր՝ Տիվանը հարպտա մուհաքէմէ օլունարագ, 4էր այ հապսէրինէ վէ չավուշը, հապսխանէյէն չըգտըգտան սոնրա բիւթպէսինին ալընմասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Ալթընճը տաիրէի պէյէտիէ, Գալաթա վէ Պէյօղլու ճիհէթլէրինի հավի օլան քէնտի տաիրէսի վէ եկսիճի տաիրէի պէյէտիէյի թէչքիլ իտէն Խասքէօյ ճիհէթի իշին ազայը պէյէտիէնին ինթիսապընա մախսուս օլան լիսթալարը սիւնէ գառար գապուլ իթմիշ տիր։ Օնատան սոնրա կէօնտէրիլէնլերի գապուլ իթմէէճէկինի իլան իյլէմիշ տիր։

—Բուսիա միլլէթինին չիքեայէթլէրինէն պիրի տէ, տէվլէթ մէմուրիյէթլէրինտէ հէման հիչ Բուսիա պուլունմամասը տըր։ Շէօյլէ քի 13 քիշիտէն միւրէքքէպ օլան գապինէտէ եալընըզ պիր Բուսիա պուլունուեօր։ Օն պիր տաիրէտէն միւրէքքէպ օլան Խարիճիէ նէզարէթինաէ, քէզալիք եալընըզ պիր Բուսիա վար տըր։ Սէֆարէթլէրտէ, գօնսօլաթօլարտա տախի Բուսիայա եօգ կիպի տիր։ Երմի պէշ գօնսօլօսլըզլարտա իքի Բուսիա վար տըր։ Միւլքիէ մէմուրիյէթլէրինտէ Բուսիայա սայքի պուլունմաեօր։ Օթուզ պէշ վալիտէն վէ եիւզ միւթէսարրըֆտան հիչ պիրի Բուսիա տէյիլ տիր։ Տէօրթ եիւզ զայմագամ իչինտէ իւչ Բուսիա վար տըր։ Պունտան անլաշըլըեօր քի, թէքմիլ Թիւրքիա էհալիսինին տէօրթտէ պիր գըսմընը Բուսիայա թէշքիլ իթթիքլէրի հալտէ, —տիեօրլար բուսմա զազէթալար, — հիքիմէթ մէմուրիյէթլէրինտէ իսթիխտամ օլունան Բուսիայա, զայրը քեաֆիր պիր միգտարտա տըր։

—Տիւն Բուսիա բանթրիկի էֆ. թարաֆընտան Ֆէտօր վէ Գարաթօտորի պէյլէր, Բանթրիգխանէսինին գարու քէհեասը իլէ պիրլիքտէ Գուրէչէյմէտէ քեային բրէնս Սապահէտտինին եալընընա կիտէրէք, զիեարէթ իթմիշլէր տիր։—Պու կիւն բրէնսի միւշարիլէյհ՝ Բուսիա բանթրիկի էֆ. յէ իեատէի զիեարէթ իտէճէք տիր։

—Մէճլիսի մէպուսան ինթիխապթը վագթ ու զէմանընյա իքմալ օլունապիլմէք իչին, մէզքիւր ինթիխապլարընն պիր ան էվվէլ իմրասը՝ Տախիլիէ Նէզարէթինտէն վիլայէթլէրէ էմր ու իչարա օլունմըշ տըր։

—Բրէնս Սապահէտտինին հիչ պիր մէմուրիյէթ գապուլ իթմէմէք ֆիքրինտէ օլտըզը ըրվահէթ օլունուեօր։

—Եարընն, սահթ 7 1/2տա, Իւնիոն Ֆըրանսէզ սալասընտա, Հայ-Ազգասիրական ճէմիյէթի թարաֆընտան էրմէնիճէ պագը բիէսալէր մէվզբի թէմաշահա վազ իտիլէճէք տիր։ Հասըլաթը՝ Վան գահթզէտէկեանընա հասր օլունաճագ տըր։ Տուխուլիէսի 20 ղշ. տըր։

—Տէվրը իսթիպտատտա, Մահթպուահթ իտարէսի մէմուրլարընտան Սուրէնեան Լեւոն պէյէ չըգան պիր նիշան իլէ պունուն պէրաթը, Մահթպուահթ միւտիրի սապրգը Քէմալա կէօնտէրիլմիշ օլտուզը հալտէ, մէրգում, պէրաթըն եազըլարընը թէպտիլ իտէրէք, քէնտի թէրգիսի Պէյօղլունտա մուգիմ էեւոնընն իամինէ թահվիլ իթմիշ վէ զազէթալարա տա օ եօլտա պիլտիրմիշ տիր։ Շիմտի պու սախթէքեարլըզ մէյտանա չըգմըշ օլուպ, թանգըգահթ իմրա իտիլմէքտէ տիր։

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրի օն գատար էչխաս գունահագը մաղամինտա զապթա թարաֆընտան թէվզրֆ իտիլմիշ տիր։ Շիմտիյէ տէկին իմրա օլունան արիզ ումիզ թանգըգահթ վէ իսթիճվապլարտան, զանն օլունտըզը կիպի, չէհրիմիզտէ գունտագճըլար չիրքէթի պուլունմամասընը անլաշըլմըշ տըր։ Պունունլա պէրապէր բօլիս մէրքէզէրինտէքի զապթա մէմուրլարընն միգտարը արթըրըլմըշ օլուպ, կիճէ կիւնտիւզ նէզարէթի վէ սիրգահտա գուսուր իտիլմէմէքտէ տիր։ —Իսթանպօլ ճիհէթի, պիրէր տաքէրի միւֆէթթիշին թահթը իտարէսինտէ տաքէրի տաիրէլէրէ թագսիմ օլունմըշ տըր։

—Պէյօղլը պէքճիէրի՝ Զապթիէ նէզարէթինէ ճէլպ իտիլէրէք, պունտան պէօյլէ քէնտի մահէլլէսէրինտէ վուգուս պուլաճագ իրրսրզրգլարա չարեսէն մէսաել օլաճագլարը պիլտիրիլմիշ տիր։

—Առալիատան կէլէն ոֆիսէրէր հագգընտա վազ իտիլմիշ օլան թէտապիրի սըհհիէ լայվ օլունմըշ տըր։

ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹԵՐԹԸ

Քանի երկու տարիներէ հետէ կը շարունակէ հրատարակուիլ, նոյն ծրագրով ու նոյն ուղղութեամբ։ Հայկական ուսմանց յատուկ մի միակ ուսումնաթերթն է, որ իւրաքանչիւր ամիս կը պատկերացնէ իւր էջերուն մէջ՝ հայ ուսանող, հայկական հետազօտութեանց, հայ տպագրութեանց ճիշդ պատկերը։

«Հանդէս Այսօրեայն» մինչեւ հիմա զարգացեալ հայագէտներու սիրելի թերթն էր, այսուհետեւ Օտ. Վեհ. Կայսեր շնորհած Մամլոյ ազատութեան հետեւութեամբ, պիտի ըլլայ ա՛յն՝ ուսումնասէր հայու սիրական թերթը։ Գաւառներու հեռաւոր անկիւններն իսկ ապրող հայեր կրնան թերթն ամենայն դիւրութեամբ ստանալ կա՛մ ուղղակի Վիէննայէն, (Vienne (Autriche) VII/2 Mechitharisteng 4) և կա՛մ Կ. Պոլսոյ գործակալութենէն և գրավաճառներէն։ Տարեկան բաժանորդագրին է՝ 15 ֆր. կամ 71 դահեկան։ 4—5

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

ԲԵՐԱ, ԵԷՇԻԼ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 1

Ուսումնարանին քառասերորդ տարեշրջանը կը սկսի առաջիկայ Սեպտեմբեր 1)14, երկուշաբթի օրը։

Օսմանեան Սահմանադրութեան դպրոցական հաստատութեանց համար չնորհած ազատութեան ճշմարիտ գաղափարն և բազմաչահ ազդեցութիւնն յօգուտ գործածելով և նոր կեանքին ու յարաբերութեանց նպատակայարմար պէտքերն աչքի առջեւ ունենալով, ներկայ տարեշրջանին մէջ օգտուէտ բարեփոխումներ պիտի ըլլան ի յառաջադիմութիւն Հայ մանկաւոյն։

Արձանագրութեան և մանրամասն տեղեկութեանց համար պատուական ազգայինք կրնան դիմել Տնօրէնութեան, ամսոյս 21 Հինգշաբթի օրէն սկսեալ առաւօտեան մինչեւ կէսօր։

3—10 Խնամակալութիւն

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ի ԲԱՆԿԱԼԹԻ

52ՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

Վարժարանս կը բացուի 1/14 Սեպտ. 1908, միւնոյն ուղղութեամբ և ծրագրով։

Վարժարանս ունի ստդի երկրորդական դպրոցներուն (Ecole secondaire moderne Realschule) ծրագիրը, միջոցավայրիս պիտոյիցը յարմարցուած։

Լեզուներ.— Հայերէն, Տաճկերէն, Գերմաներէն, Գաղղիերէն, Անգղիերէն։

Գիտութիւններ.— Ուսողական, բնագիտական, բնագրամական, պատմական. կ'աւանդուին Գաղղիերէն և Գերմաներէն լեզուներով։

Առեւտրական.— Աշխարհագրութիւն, հաշուակալութիւն, թղթակցութիւն. Գաղ. Գերմ. և Անգղ.։

Ուսուցիչ.— Ներքին և արտաքին 22 ուսուցիչ կը դասախօսեն։

Նորամուտ աշակերտաց ընդունելութիւնը կը սկսի Օգոստոս 19էն, ամէն օր մինչեւ կէս օր։

3—10 Հ. ԳԷՈՐԳ Վ. ՓԱՆՋԻԿԵԱՆ
Վարիչ Վիեն. Մխիթ. Վարժարանի

ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՔԵՐՑ ԱՆԱՐԱՏ ՅՂՈՒԹԵԱՆ

Ի ԲԵՐԱ, ՁԷՇՄԷ ՓՈՂՈՑ

Վարժարանիս բացումը տեղի պիտի ունենայ առաջիկայ Սեպտեմբեր 1ին։

Ներքին և արտաքին աշակերտուհեաց արձանագրութեան համար դիմել վարժարանիս Վարչութեան, ամէն օր մինչեւ կէսօր։

Վարժարանիս մասնաճիւղերը, ի Բանկալթի, Գատրգիւղ և Սամաթիա կը բացուին նոյնպէս Սեպտեմբեր 1ին։

3—5 Վարչութիւն Վարժարանին

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԴԱՍԸ
ԻԼԱՆԼԱՐԸ

Եիւզտէ 4 ֆայիզի Գօնսօլիտէ Օսմանլը թահվիլաթընն 1/14 Սեպտ. 1908 թարիխինտէ միւստէթի խիթամ պուլաճագ օրան 37 Ն.լը գուրսնը իլէ 1/14 Օգտ. 1908 թարիխինտէ վագտ պուլան քէշիտէտէ ամօրթի օրան էսնամը պէտէլլէրի. կէլէճէք 1/14 Սեպտ. թարիխինտէն իթիբարէն, բազարտան մատատա հէր կիւն, էօյլէտէն էվվլ ալաֆ, սահթ 10 տան էօյլէտէն սոնրա սահթ 2½տա վէ ճուսա կիւնլերի տէ էօյլէտէն էվվէլ ալաֆ. սահթ 10 տան էօյլէյէ գատար Գալաթատա Օսմանլը պանդասընին կիշէսինտէ թէվիէ օլունաճագ տըր։

Սըրա նուամէրօլը պօրտրօլարըյլա պիրլիթէ օրան զուբանլար իլէ ամօրթի օրան թահվիլաթա մուգապիլ համիլլէրէ պիր մագպուս սէնէտի վէրիլէճէք վէ պու սէնէտէ 10 կիւն սոնրա Գալաթատա մէզքիւր պանդանընն վէգնէսինէ ինպհադ օլունարագ, պէտէլի ալընճագ տըր։

Տէրիսաատէթ 29 Օգտ. 1908

*** Եիւզտէ 4 ֆայիզի Օսմանլը Գօնսօլիտէսինէն 1902 Սեպտ. 1/14աէ վատէսի հըլուլ իթմիշ օրան 25 Ն.լը թահվիլաթը գուբօնլարը իլէ 1893 Օգտ. 11/4աէ Շնճի գուբատա ամօրթի օրան թահվիլաթ՝ էօնիւմիւզտէքի բուսի Օգտ. 31 վէ էֆրէնճի Սեպտ. 13է գատար թագսիմ օլունմասրգլարը հալտէ քէէնէլմէքէիւն սատտ օլունաճագը՝ թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունուր։

Տէրիսաատէթ, 18 Օգտ. 1908

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

	Ղշ.	Բր.
Թէվֆիա իսիլմիշ Էսհ. ուսմ.	104	1
Բուսիէի չըմէնտաքֆէրի ճբ.	175	1/4
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.	4	5
Տէրիս. Թրամվայ գուբ.	8	
» » Թահվ ֆր.	484	
Բէժի	19	30
Տէրիսաատէթ Բրիխթամ	430	
Տէրգօղ	201	
Անատօլը չըմէնտաքֆէրի գուբ.	1490	
» » թահ.	520	
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա.	282	50
» » » Բ.	247	50

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան	Ղշ.	Բր.
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	107	13
Մէթալիք	101	20
Բօղ	99	
Ֆրանսըզ ալթունը	87	14
Ռուսկիվզ լիրասը	109	27
Գըրմից	50	
Ռուպլի քեաղըտա	8	70

Սահիպը իսթիեազ վէ մեսուլը զազէթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

ԻՏԱՐԷԽԱՆԷ
Պէյօղլուճա, Թագսիմ ճաասէսինճէ Ն. 65